

Nacional

5 anys
de l'1-0

Maza, contra els alcaldes. La nostra portada de fa cinc anys recordava la persecució del fiscal general, el difunt Manuel Maza, contra els alcaldes cridats a declarar. Era el preludi dels escorcolls i de la concentració davant la seu d'Economia.

CINC ANYS DE L'1-0 LA REBEL·LIÓ QUE NO VA EXISTIR. 1

Estat de setge

20-5 • L'Estat va ordenar un cop contra les institucions catalanes en una jornada de setge en què la resistència pacífica va ser clau per no cedir en el referèndum

Lluís Simon
BARCELONA

Mariano Rajoy va creuar el seu Rubicó fa cinc anys quan va decidir executar, amb el beneplàcit de tots els poders de l'Estat i la Unió Europea, el segon cop d'estat des del 23-F, aquesta vegada contra les institucions catalanes, amb l'objectiu de frenar, al preu que fos, el referèndum de l'1-0. La intervenció financera de la Generalitat es va focalitzar en les detencions d'alts càrrecs i de col·laboradors en la preparació de l'1-0 a primera hora del matí; l'assalt a la conselleria d'Economia perpetrat per un cos militar, la Guàrdia Civil, i el setge a la seu de la CUP.

Durant el dia, mentre els carrers i les places del país bullien pel cop d'estat, tres ferris van atracar als ports de Barcelona i Tarragona per allotjar les forces policials espanyoles que actuarien contra el referèndum. S'estava dibuixant l'escenari per a la violència i la repressió contra tot un moviment.

La gran paradoxa del 20-S va tenir lloc durant la gran manifestació a la seu d'Economia convocada per l'ANC i Òmnium. Els dos líders socials Jordi Sánchez i Jordi Cuixart es van enfilear al ja conegut cotxe de la Guàrdia Civil per enviar els manifes-

La xifra

13

càrrecs detinguts. La policia va fer 41 escorcolls i va perseguir càrrecs i col·laboradors en la realització de l'1-0.

tants cap a casa ja de matinada, després d'una llarga jornada de protestes pacífiques a la cruïlla de rambla Catalunya amb la Gran Via. L'escena dels líders socials va ser vista per la cúpula judicial, policial i militar de l'Estat com una humiliació. Sánchez i Cuixart acabarien a la presó processats per rebel·lió i condemnats per sedició. Com en els cops d'estat més tradicionals, el dret a la manifestació, encara que fos retroactivament, va ser anul·lat *de facto*.

Les ordres judicials provenien del ja famós jutjat 13 de Barcelona, emmarcades dins d'una operació que es va anomenar Anubis, el déu de la mort en la mitologia egípcia. L'objectiu, abatere la consulta. Les detencions van tenir lloc a primera hora i ràpidament va córrer pels mitjans l'entrada a la conselleria. Es va passar d'una petita concentració de gent a una protesta massiva amb riudes de manifestants arribats de tot arreu. La

protesta va continuar al vespre amb concentracions a tot Catalunya.

Els principals detinguts van ser el secretari general de la Vicepresidència, Josep Maria Jové, i el secretari d'Hisenda, Josep Lluís Salvadó. La policia també va anar a buscar altres càrrecs del govern: David Franco (TIC); David Palancas i Josuè Sallent (CTTD); Xavier Puig (Afers Exteriors); Manel Gómez (Cesicat); Francesc Surtis (Patrimoni); Joan Ignasi Sánchez (Governació); l'actual consellera de Cultura, Natàlia Garriga (Vicepresidència); Mercè Martínez (Projectes Territorials); Rosa Maria Rodríguez (T-Systems), i Josep Masoliver, de la Fundació PuntCat. Agents de la Guàrdia Civil també van escorcollar el despatx de Carles Viver i Pi-Sunyer i el domicili del jutge Santiago Vidal.

El govern, que s'havia conjurat per completar el referèndum, va respondre amb una sola veu amb declaracions institucionals de Carles Puigdemont i Oriol Junqueras, i fins i tot Ada Colau es va posar al costat de les institucions catalanes atesa "la deriva autoritària de l'Estat".

Rajoy va compartir el mateix dia l'estratègia amb Pedro Sánchez i Albert Rivera. Els partits unionistes van exhibir el

La manifestació davant la conselleria d'Economia. A la dreta, el setge a la seu de la CUP i la resposta a Girona contra l'assalt ■ J. RAMOS / Q. PUIG / A. SALAMÉ

seu aval sense fissures a una ofensiva coordinada per impedir la consulta. A Catalunya, en canvi, molts alcaldes del PSC van demanar que s'acabessin els escorcolls i les detencions d'alts càrrecs del govern, aduint que posaven en perill "la sortida democràtica i cívica al conflicte."

A Europa, la reacció va ser tèbia i només un dels vicepresidents del Parlament Europeu, Dimitrios Papadimulis, de Syriza, va alertar que "les detencions fetes per les autoritats espanyoles" suposaven "una deriva molt preocupant". A les grans can-

celleries, sobretot a Alemanya i França, es va mantenir la tesi que la crisi era simplement un " afer intern " a l'Estat espanyol.

Tot i que els comptes de la Generalitat van quedar requisats, ni tan sols amb aquesta fórmula ni amb les detencions es va tirar enrere el referèndum. Aquell dia es van confiscar deu milions de paperetes, actes i documents en l'escrutini en una nau industrial a Bigues i Riells i es va detenir Pau Furriol, el seu propietari, ara senador d'ERC a Madrid.

Si una de les potes de l'agressió espanyola la lide-

rava la Guàrdia Civil a Economia, l'altra va tenir com a protagonista la Policia Nacional, que va intentar entrar per la força, sense ordre judicial, a la seu de la CUP (carrer de Casp), que va resistir un setge de vuit hores gràcies a la resistència passiva dels manifestants que es van acumular davant l'entrada. Es va organitzar en poc temps una cadena humana davant un desplegament policial que ocupava tota l'illa de cases amb les armes ben visibles. El responsable del dispositiu es va negar a explicar cap motiu per justificar l'operació. ■

L'APUNT

Renfe, la història que no acaba mai

Rosa M. Bravo

Devia ser allà al 2006 quan va esclatar el profund, profundíssim, malestar amb Renfe que encara avui s'arrossega. Arribava el tren d'alta velocitat a Barcelona per la banda sud i les obres no podien ser més problemàtiques. Milers de viatgers van haver de canviar el tren pel bus, les obres van afectar el túnel de Ferrocarrils de la Generalitat a l'Hospitalet i el desgavell va ser

notable. Han passat 16 anys i les obres de la Sagrera tornen a provocar cares de malestar entre els passatgers, que han d'invertir més temps per fer el seu trajecte habitual. Aquest malestar, però, no és puntual i provocat per unes obres en concret, sinó inherent a un servei que ens ha acostumat a sortir amb temps de casa per arribar puntuals al destí.

MÉS CONSEQÜÈNCIES

Rajoy: "El referèndum és una quimera impossible"

L'hemeroteca sol ser sovint cruel amb els polítics, però en el cas del 20-S ho és especialment amb Mariano Rajoy. Mentre els agents de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional actuaven amb impunitat a Catalunya, va fer la seva gran proclama: "Del simulacre de referèndum, ja no en queden ni les cendres. Sense infraes-

tructura i amb els seus principals executors detinguts i els comptes embargats, si fins ara no era legal, a partir d'ara ja és una quimera impossible." El mateix dia, el TC va anul·lar les lleis vinculades a l'1-O aprovades el 6 i 7 de setembre. També va començar la persecució dels membres de la sindicatura electoral.

La resposta del govern davant l'assalt

Flanquejat per Oriol Junqueras i tots els consellers, llevat del d'Exteriors, desplaçat a Madrid, el president de la Generalitat, Carles Puigdemont, va fer una crida a la ciutadania a respondre amb civisme i amb un vot massiu a les urnes de l'1-O en vista, segons ell, de la "suspensió" de l'autogovern.

Carles Puigdemont i Oriol Junqueras ■ ANDREU PUIG

Montserrat del Toro i la comitiva judicial

La secretària del jutjat 13 de Barcelona, Montserrat del Toro, va agafar aquell dia una rellevància inusitada perquè la seva teòrica impossibilitat d'abandonar l'edifici de la conselleria seria un dels arguments dels fiscals en el posterior judici per negar el dret a la manifestació de Jordi Cuixart i Jordi Sánchez. La

seva neutralitat va ser posada en dubte per un dels advocats en descobrir que Del Toro era seguidora de pàgines com Unidad Nacional Española, Leridanos contra la Independència i Ciutadans. L'octubre del 2019, pocs dies abans que es fes pública la sentència del procés, la Guàrdia Civil la va condecorar.

LA REBEL·LIÓ QUE NO VA EXISTIR. 1

1 d'octubre del 2017 5 anys

Núria Gibert PORTAVEU DEL SECRETARIAT NACIONAL DE LA CUP (2016-2018)

“Tenien ganes de carregar i forçar una batalla campal”

EL SETGE · Va ser una de les encarregades d'organitzar la resistència pacífica el 20-S quan la policia espanyola es va plantar a la seu del partit amb l'objectiu d'entrar-hi sense ordre judicial **LES INTENCIONS** · El temor que un incident aïllat donés carta blanca als agents per carregar amb violència contra els manifestants va planar sobre els presents durant tota la jornada

Lluís Simon
BARCELONA

Una de les situacions més crítiques del 20-S va tenir lloc a la seu de la CUP, que durant hores i hores va haver de resistir pacíficament l'intent de la Policia Nacional d'entrar-hi per la força sense ordre judicial. Gibert, que aquell dia era la portaveu del secretariat nacional del partit, recorda aquella jornada com l'inici d'un “deliri” que s'allargaria fins al referèndum, els posteriors judicis, la presó i l'exili.

En el moment de l'assalt, on es trobava?

Estava treballant a Sant Cugat i, quan hi vaig arribar, hi havia molta confusió. Estàvem seguint les notícies de l'escorcoll a la conselleria i de cop vam veure que tota la nostra gent de l'estructura nacional estava sortint al mateix temps dels grups de Telegram. “Què està passant?”, era el primer que ens preguntàvem. Després vaig rebre un missatge: “Estan assetjant la seu.” Quan hi vaig arribar, ja estava tota la gent de l'estructura nacional tancada dins la seu.

Us va tocar organitzar la resistència en pocs minuts amb tota la policia envoltant la seu. Van aflorar els nervis?

Des del primer moment vam parlar entre nosaltres de resistència pacífica, però tot plegat era delirant. A fora hi havia una comissió amb advocats nostres, com en Benet [Salellas] i la Mireia [Vehí], que intentava parlar amb el cap del dispositiu per mirar d'esbrinar quin era el motiu de l'actuació policial, però no hi havia resposta. Al final vam decidir que, sense ordre judicial, no hi entrarien de cap manera. Aquesta era la idea.

Què pretenien en realitat els agents si era clar que legalment no hi podien entrar?

Gibert, en un acte amb els mitjans quan era la portaveu del secretariat nacional ■ EL PUNT AVUI

No van voler establir cap mena de diàleg amb nosaltres. També devien estar ells mateixos en fora de joc. Els havien ordenat que anessin a la seu d'un partit polític sense ordre judicial. Ens imaginàvem que tot plegat formava part del clima de por i d'impunitat. La idea de “si hi volem entrar, doncs hi entrem i ja està”. Per la convicció i la fortalesa de la gent que s'hi va aplegar, no ho van poder fer. La idea era no retrocedir.

Vau patir pel desenllaç de la jornada?

Cap a la tarda, sí. Hi havia molta gent, feia moltes hores que hi érem i sabíem que esperaven la mínima excusa per carregar i muntar allà una batalla campal. La nostra feina era no només la contenció, sinó la gestió dels nervis de tothom. Vam mantenir el cap fred nosaltres i tota la gent que va venir, perquè teníem la certesa que allò no ho podien fer.

Eren policies que anaven armats. Això és el que us feia més por?

Els primers agents que van arribar a la seu anaven encaputxats. Van aturar els companys i els van fer obrir els cotxes. Ells són els que ho van passar més malament. No patíem tant pel fet que anessin armats amb tot l'equipament antidisturbis, sinó perquè hi hagués algun incident i la gent prengués mal. El que buscaven era que algú perdés els nervis i tenir una excusa per començar a repartir i disparar.

Què buscaven entrant a la seu?

Material de la campanya de l'1-O, perquè en van interceptar al principi. El vam treure a mà i el vam repartir entre la gent perquè no tinguessin cap excusa.

Amb el temps s'ha sabut alguna cosa més de les intencions?

No. Vam presentar la nostra demanda i va ser desestimada. No hi ha hagut cap manera de fer

una investigació. Vist amb perspectiva, és una de les coses més greus que van passar aquells dies. Que es desplegui de manera explícita un dispositiu policial davant un partit polític i que no passi res és molt fort.

Són imatges que recordaven temps antics?

Va ser un moment curiós d'intercanvi d'opinions entre diferents generacions de representants polítics. Recordo Xavier Trias, molt més gran que nosaltres, al·lucinant i assegurant que no havia vist res com allò en dècades o mai. La comparació hi era. Aquesta lògica tòxica de pensar “pels nostres collons, hi entrem”.

Va costar desconvocar la gent?

Jo i companys com l'Anna Gabriel vam deixar clar que havíem guanyat aquella batalla i que el referèndum tirava endavant. La policia també es va acabar retirant després de mol-

tes hores.

Allò va afectar la vostra activitat política en els dies posteriors?

Va ser un punt d'inflexió. Vam veure que la maquinària de l'Estat no tenia límits. Som un moviment que ha patit molta repressió i vam prendre consciència col·lectiva del que estava passant, sobretot quan van detenir Cuixart i Sánchez.

Tot el que va venir després va corroborar aquesta idea?

El deliri no va cessar. Ja no va ser tant en clau d'acció directa de la policia com en aquells dies, sinó que van deixar que la seva maquinària judicial actués.

El rol de la CUP en l'execució del referèndum quin va acabar sent?

Hi vam participar des de tots els nostres nivells, però es va fer sobretot en l'àmbit de la militància, gairebé poble per poble. Només des dels partits o les institucions no s'hauria pogut fer.

Deu estar contenta pel retorn d'Anna Gabriel.

Sí, tant en l'àmbit personal com en el polític. Tenia moltes ganes de poder-la abraçar i que es tornés a adherir al nostre moviment de manera presencial. A l'exili mai ho ha deixat de fer i s'ha demostrat que l'Estat té una anomalia i que això és el primer que s'ha de denunciar.

Cinc anys després, com veieu la confrontació entre els partits i els moviments socials?

No tothom ha fet la mateixa lectura política del referèndum i hi ha hagut un replegament que era previsible. Més enllà del que facin els partits, em preocupa que això pugui afectar la il·lusió de la gent i provoqui desafecció, però soc de la branca optimista i el que pretenem aconseguir no es fa ni en un dia ni en dos, sinó a llarg termini. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

OPINIÓ

Lluís Falgàs

Inici d'un curs que no s'ha acabat

Dimarts vinent començarà el debat de política general al Parlament. El debat obrirà un curs polític que no s'ha tancat mai perquè tots els temes que eren damunt la taula al juliol segueixen oberts i pendents de resoldre. Són temes com ara la picabaralla entre ERC i Junts i temes més concrets, com el futur de l'ampliació del Prat, el futur d'uns Jocs Olímpics d'hivern, els molins de vent al mar de l'Empordà i altres temes. Tots depenen en bona part d'una estabilitat parlamentària que avui tot i la mà oberta dels socialistes no es produeix.

ERC i JxC han arribat a un petit acord no escrit ni publicat de mantenir aquesta setmana una treva. Es tracta de cuidar les declaracions i entrevistes i, sobretot, les piulades que tant esperen uns i altres. Caldrà veure fins a quin punt es manté el silenci i la manca de retrets. Convindria amb vista a pactar resolucions independentistes en el debat de dimarts. Tot fa pensar que el debat serà més de definició de l'independentisme que no pas d'una pugna entre el govern i l'oposició. L'independentisme té la possibilitat, en format de resolució, de deixar escrit sobre el paper els objectius per als pròxims anys. Fet que per les circumstàncies de les situacions processals no s'ha explicat prou bé i ha creat confusió als ciutadans, i sovint ha portat decepció, malgrat que el voluntarisme segueix viu amb la demostració de força del darrer Onze. No hi haurà eleccions i el president, Pere Aragonès, esgotarà la legislatura. Mantindrà els consellers de JxCat al govern, malgrat que en una errada la direcció de JxCat s'ha compromès just després del debat de política general a una consulta amb la militància per preguntar si cal sortir o no del govern. Fet molt democràtic, però poc estratègic, que pot passar factura a la parella Turull-Borràs.

Aragonès demana a Junts que no qüestionin l'estabilitat del govern

Redacció
BARCELONA

El president de la Generalitat, Pere Aragonès, va demanar ahir a Junts que no faci "cap pas que pugui

qüestionar l'estabilitat" del govern. "En un moment d'incertesa no s'ha d'afegir més incertesa", va dir en una atenció als mitjans ahir en el marc de la Setmana del Clima de No-

va York. Aragonès va defensar que cal "focalitzar-se" en les "necessitats immediates" de la ciutadania i les empreses per la crisi energètica: "El govern ha de tenir com a prioritat absoluta la situació complicada de la inflació." Així, va tornar a instar els socis de govern a "posar el país al davant" en un context en què "moltes empreses" es plantegen "aturar la producció" per l'augment de preus.

El president de la Generalitat, Pere Aragonès, atén els mitjans en la Setmana del Clima de Nova York ■ ACN

Abonaments de Rodalies i Mitjana Distància **GRATIS**

I, a més, abonaments d'Alta Velocitat de Mitjana Distància al 50%.

[Informa-te'n a renfe.com](https://www.renfe.com)

91 919 15 67 - Punts de venda en estacions

Anticipa la teva compra. Planifica el teu viatge. Evita les hores punta.

FES UN RESPIR AMB EL TRANSPORT PÚBLIC.

renfe El teu tren.

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

La fiscalia vol Serret un any inhabilitada

■ Acusa l'exconsellera de desobediència greu per haver organitzat l'1-O ■ ERC a pressa per la desjudicialització

Redacció
BARCELONA

L'exconsellera d'Agricultura i ara diputada d'ERC, Meritxell Serret, s'enfronta a una acusació de la Fiscalia Superior de Catalunya d'un any d'inhabilitació per a càrrec públic i a una multa de 12.000 euros per un delictes de desobediència greu al Tribunal Constitucional, per haver facilitat la celebració del referèndum de l'1-O. Serret, que va tornar voluntàriament l'11 de març del 2021 després de tres anys exiliada a Bèlgica i va comparèixer davant del jutge Pablo Llarena el 30 d'abril de l'any passat, està dependent de la data del judici al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), i ara presentarà el seu escrit de defensa.

La fiscal Neus Pujal assegura en el seu escrit d'acusació de dotze pàgines que Serret va participar en les reunions del Consell Executiu en què es va aprovar el pressupost de la Generalitat del 2017 i que una part de les partides es van preveure per al referèndum d'independència, malgrat que el Tribunal Constitucional n'havia suspès la vigència i ho va notificar a tots els consellers perquè no fessin cap despesa derivada d'aquestes partides suspeses. En aquest sentit, l'escrit també recorda que va ser present en l'anunci oficial, a principis d'estiu del 2017, de la data i la pregunta del referèndum, va firmar-se el decret de convocatòria del 6 de setembre i va participar en els plens que van aprovar les

lleis de desconexió i no va plegar abans com sí que van fer altres consellers i alts càrrecs com ara Jordi Jané, Neus Munté, Meritxell Ruiz, Jordi Baiget i Albert Batlle.

El Tribunal Suprem (TS) la va processar inicialment pels delictes de malversació i desobediència, igual que als exconsellers Carles Mundó, Meritxell Borràs i Santi Vila, que van ser condemnats a un any i vuit mesos d'inhabilitació i a una multa de 60.000 euros per desobediència en una causa on va caure l'acusació de malversació per no haver-se acreditat que autoritzessin des de les seves conselleries pagaments per organitzar el referèndum. El TS va decidir jutjar Serret finalment només per desobediència. En renunciar

Meritxell Serret sortint del Tribunal Suprem l'abril de l'any passat ■ ACN

La frase

“Donar veu a la ciutadania [...] és la nostra obligació, no és cap delictes”

Marta Vilalta
SECRETÀRIA GENERAL ADJUNTA I
PORTAVEU D'ERC

les acusacions—la mateixa fiscalia, Vox i l'Advocacia de l'Estat— a la malversació, això va fer que la causa recaigués en el TSJC, que n'és l'òrgan competent, ja que actualment és diputada al Parlament.

La secretària general adjunta i portaveu d'ERC, Marta Vilalta, va qualificar

“d'injusta” l'acusació perquè “donar veu a la ciutadania és una obligació, no un delictes”. Vilalta a va fer una crida al govern de l'Estat perquè s'impulsin de manera accelerada els “canvis necessaris” cap a la “desjudicialització” i aposti per la negociació política i no pels tribunals ■

ERC rebutja “l'ultimàtum” de Junts

■ Vilalta insta el soci a no traslladar “disputes internes” al debat de política general

Emili Bella
BARCELONA

ERC va demanar ahir a Junts per Catalunya que deixi d'“interferir” en l'estabilitat i l'acció governamental amb “disputes internes” de partit i va recalcar que no se sent interpel·lada per cap “ultimàtum”, en paraules de la portaveu republicana, Marta Vilalta. Es referia a la reclamació

del soci de govern de constituir una direcció estratègica per culminar la independència, coordinar-se a Madrid i circumscriure la taula de diàleg a l'amnistia i l'autodeterminació, tres qüestions que formen part de l'acord de govern signat amb ERC i que Junts vol redreçar aprofitant el debat de política general, que se celebrarà els pròxims dies 27 i 30. “Que no traslladin els seus debats interns cap al govern ni cap al debat de política general, és un error”, va sentenciar la també secretària general republicana adjunta, que, d'al-

La portaveu d'ERC, Marta Vilalta, ahir, a la seu del partit ■ ACN

tra banda, considera “interpretarables” els incompliments plantejats per Junts.

En una entrevista a El Punt Avui, el secretari general de Junts, Jordi Turrull, ja va puntualitzar diumenge que la reclamació del compliment de l'acord de govern no la van plantejar com un ultimàtum. Ahir

el portaveu del partit, Josep Rius, insistia a voler fixar com a objectiu del debat de la setmana vinent reactivar l'agenda independentista. ERC, en canvi, hi vol prioritzar les mesures anti-crisi i avisa que ja hi haurà temps per parlar de com millorar la coordinació entre els diferents actors in-

dependentistes. Mentrestant, “el país no pot esperar que Junts es posi d'acord”, va insistir Vilalta. “No hi ha una crisi de govern, hi ha una crisi de Junts”, va concloure.

Per la seva part, Rius va recordar que “la millor manera de garantir l'estabilitat de la legislatura és com-

Les frases

“La millor manera de garantir l'estabilitat de la legislatura és complir l'acord de legislatura”

Josep Rius
PORTAVEU DE JUNTS PER CATALUNYA

“No hi ha una crisi de govern, hi ha una crisi de Junts per Catalunya”

Marta Vilalta
PORTAVEU D'ESQUERRA

plir l'acord de legislatura” i va demanar a Pere Aragonès “que actui com el president d'un govern de coalició i no com el líder d'un partit”. El també vicepresident de Junts va recordar que Aragonès va assegurar al discurs d'investidura que es presentava “per culminar la independència”. ■